

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY

ul. Głowackiego 28, 10-448 OLSZTYN ☎ (89) 522-79-00, fax. (89) 522-79-01, e-mail: olwu@up.gov.pl

**Efektywność podstawowych programów promocji
zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia
i aktywizacji bezrobotnych
finansowanych z Funduszu Pracy
w województwie warmińsko – mazurskim
w latach 2009 - 2010**

Spis treści

SPIS TREŚCI.....	2
WSTĘP.....	3
1 ŚRODKI FUNDUSZU PRACY NA AKTYWIZACJĘ BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO – MAZURSKIM W ROKU 2010	5
2 WYDATKI Z FUNDUSZU PRACY NA AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO – MAZURSKIM W 2010 ROKU.....	6
3 UCZESTNICY AKTYWNYCH PROGRAMÓW RYNKU PRACY	11
4 EFEKTYWNOŚĆ PROGRAMÓW NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU - PODSTAWOWE LICZBY, KWOTY I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE NAJWAŻNIEJSZYCH PROGRAMÓW RYNKU PRACY.....	15
4.1 EFEKTYWNOŚĆ ZATRUDNIENIOWA.....	15
4.2 EFEKTYWNOŚĆ KOSZTOWA	18
4.3 WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE NAJWAŻNIEJSZYCH PROGRAMÓW RYNKU PRACY	23
4.3.1. Szkolenia.....	23
4.3.2. Prace interwencyjne	25
4.3.3. Roboty publiczne	26
4.3.4. Prace społecznie użyteczne.....	28
4.3.5. Staż zawodowy u pracodawcy	29
4.3.6. Podjęcie działalności gospodarczej przez bezrobotnego	31
4.3.7. Dotacje dla pracodawcy – refundacja podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanego na to miejsce bezrobotnego	32
PODSUMOWANIE.....	33
ZAŁĄCZNIKI (TABELI I WYKRESY)	36

Wstęp

Zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej są realizowane na podstawie uchwalonego przez Radę Ministrów *Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia*, zawierającego zasady realizacji *Europejskiej Strategii Zatrudnienia* oraz w oparciu o inicjatywy samorządu gminy, powiatu, województwa i partnerów społecznych.

W obszarze regionalnej polityki rynku pracy, priorytetowe kierunki działań, wytycza *Strategia Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko – Mazurskim do 2020 roku*. Z uwagi na długofalowy horyzont czasowy Strategii, rolę rocznych planów operacyjnych pełni Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia.

Instrumenty realizacji polityki państwa w zakresie zatrudnienia i bezrobocia zapisane są w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U.2004 Nr 99 poz. 1001 z późn. zm.).

Niniejsze opracowanie, stanowi analizę efektywności wykorzystania w województwie warmińsko – mazurskim w latach 2009-2010 środków Funduszu Pracy, przeznaczonych na finansowanie następujących podstawowych form promocji zatrudnienia i aktywizacji bezrobotnych:

- szkoleń bezrobotnych,
- zatrudnienia bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych,
- zatrudnienia bezrobotnych w ramach robót publicznych,
- wykonywania przez bezrobotnych prac społecznie użytecznych,
- odbywania przez bezrobotnych staży u pracodawców,
- przyznania pracodawcom refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych na te miejsca pracy bezrobotnych,
- przyznania bezrobotnym środków na podjęcie działalności gospodarczej.

Analiza została wykonana na podstawie baz danych powiatowych urzędów pracy oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie, zgodnie z zasadami sporządzania:

- > sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy - dane dot. liczby osób uczestniczących w poszczególnych formach aktywizacji (z wyjątkiem danych dotyczących przyznania pracodawcom refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznania bezrobotnym środków na podjęcie działalności gospodarczej), zakończyły w nich udział, a następnie uzyskały pracę
- > sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy - dane dot. przyznania pracodawcom refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, przyznania bezrobotnym środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz wydatków poniesionych na finansowanie aktywnych form będących przedmiotem analizy.

Aby zapewnić porównywalność danych z danymi z 2009 roku w kosztach szkoleń z 2010 r. zgodnie ze sprawozdaniem MPiPS-02 uwzględniono następujące pozycje: koszty należne instytucjom szkoleniowym, koszty szkolenia refundowane pracodawcom, pożyczki szkoleniowe, koszty szkoleniowe, koszty studiów podyplomowych, koszty egzaminów i licencji.

W opracowaniu korzystano także z opracowania Departamentu Funduszy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej „Efektywność podstawowych form promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych finansowanych z Funduszu Pracy w 2009 roku” oraz „Efektywność podstawowych form promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych finansowanych z Funduszu Pracy w 2010 roku”.

Objaśnienia podstawowych pojęć użytych w opracowaniu:

Efektywność zatrudnieniowa – (tj. wskaźnik ponownego zatrudnienia) – wyrażony w procentach stosunek liczby osób, które po zakończeniu w 2010 roku udziału w określonej formie aktywizacji uzyskały w okresie do 3 miesięcy zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub podjęły działalność na własny rachunek – do liczby osób, które w roku 2010 zakończyły udział w danej formie aktywizacji.

Koszt aktywizacji jednej osoby – jednostkowy koszt aktywizacji stanowiący iloraz faktycznych wydatków poniesionych w roku 2010 na daną formę aktywizacji, (sprawozdanie MPiP-02), oraz liczby osób, które uczestniczyły w 2010 roku, w tej formie aktywizacji.

Koszt ponownego zatrudnienia – (tj. efektywność kosztową) – stanowi iloraz kwoty poniesionych wydatków w roku 2010 na daną formę aktywizacji oraz liczby osób, które po zakończeniu udziału w 2010 roku w danej formie aktywizacji uzyskały w okresie do 3 miesięcy zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub podjęły działalność na własny rachunek.

Zatrudnieni – liczba osób, które po zakończeniu udziału w 2010 roku w określonej formie aktywizacji, uzyskały w okresie do 3 miesięcy zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub podjęły działalność na własny rachunek.

1 Środki Funduszu Pracy na aktywizację bezrobotnych w województwie warmińsko – mazurskim w roku 2010

Podział środków Funduszu Pracy na finansowanie w 2010 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim, dokonany został na zasadach określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 września 2004r., w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie (Dz. U. Nr 224, z 2004r. poz.2273, zmiana Dz. U. Nr 265 z 2005 poz. 2212).

Zgodnie z rozporządzeniem, kwoty środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych zostały ustalone przez samorząd województwa według kryteriów określonych przez Sejmik Województwa, w ramach kwoty przyznanej dla województwa przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Z ogólnej kwoty środków Funduszu Pracy alokowanych w 2010 roku na województwo warmińsko – mazurskie (292 948,3 tys. zł), wyodrębniono rezerwę wojewódzką w wysokości 102 531,9 tys. zł, z przeznaczeniem na realizację działań w ramach programów systemowych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Pozostałą kwotę - 190 416,4 tys. zł, przyznanego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej limitu, przekazano samorządom powiatowym na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.

Łącznie z kwotami uruchomionymi z rezerwy Ministra, na finansowanie w 2010 roku programów na rzecz przeciwdziałania bezrobociu, w województwie warmińsko - mazurskim dysponowano kwotą 328 171,9 tys. zł, o 82 967,1 tys. zł (o 33,8%) większą niż w poprzednim roku.

Tabela 1. Struktura środków na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia i aktywizacji bezrobotnych w województwie warmińsko – mazurskim w latach 2009 – 2010 (w tys. zł)

Wyszczególnienie	2009	2010	Dynamika (w tys.zł)	Dynamika (w %)
Limit środków	187 382,8	292 948,3	105 565,5	56,3
<i>w tym:</i>				
- rezerwa samorządu województwa na dofinansowanie projektów EFS	93 691,4	102 531,9	8 840,5	9,4
Rezerwa Ministra	57 822,0	35 223,6	-22 598,4	-39,1
Razem środki FP	245 204,8	328 171,9	82 967,1	33,8

Źródło: Dane WUP w Olsztynie.

2 Wydatki z Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w województwie warmińsko – mazurskim w 2010 roku.

W 2010 roku, w Warmińsko-Mazurskim wydatki z Funduszu Pracy na podstawowe formy aktywizacji, będące przedmiotem analizy,¹ wynosiły 308 340,9 tys. zł, co stanowi 6,0% nakładów krajowych. Wydatkowana kwota plasuje nasze województwo na 10 miejscu w stosunku do pozostałych województw.

Największe wydatki związane z realizacją aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu poniesiono w województwie mazowieckim – wyniosły one 560 100,9 tys. zł (co stanowiło 10,9% ogółu wydatków krajowych). W dalszej kolejności znalazły się województwa: śląskie, w którym wsparcie bezrobotnych kosztowało 465 784,1 tys. zł (co stanowiło 9,1% środków wydatkowanych w Polsce) oraz dolnośląskie – 394 183,5 (7,7%).

W grupie województw, w których koszty realizacji aktywnych form były najniższe wymienić należy województwa: opolskie, lubuskie i podlaskie. W pierwszym przypadku wysokość wydatków wyniosła 158 237,1 tys. zł, co stanowiło 3,1% w stosunku do całości nakładów krajowych. W pozostałych województwach wydatki na ten cel ukształtowały się na poziomie 3,2% wydatków krajowych i wynosiły - 163 523,8 tys. zł w Lubuskim oraz 163 593,4 tys. zł w Podlaskim.

Analiza danych finansowych wskazuje, że na przestrzeni 2009 i 2010 roku wydatki ponoszone na realizację aktywnych form zwiększały się we wszystkich województwach. W całej Polsce, wydatki z Funduszu Pracy związane z finansowaniem działań będących przedmiotem analizy wzrosły o 32,3% (z poziomu 3 887 160,3 tys. zł w 2009 roku do 5 143 008,4 tys. zł w 2010). Odnotować przy tym należy, że niższy niż przeciętnie w kraju wzrost nakładów finansowych, zaobserwowano w sześciu województwach, a mianowicie:

- Łódzkim — wzrost o 23,3%,
- Śląskim — wzrost o 26,1%,
- Mazowieckim — wzrost o 26,5%,
- Dolnośląskim — wzrost o 27,7%,
- Kujawsko-Pomorskim — wzrost o 29,1%,
- Pomorskim — wzrost o 30,0%.

Największym wzrostem kosztów realizacji form aktywizacji zawodowej, charakteryzowały się w omawianym okresie województwa: Podkarpackie - o 41,8%, Zachodniopomorskie - o 40,6% i Małopolskie – 38,8%.

W tym samym okresie w Warmińsko-Mazurskim nastąpił wzrost wydatków o 33,3%.

¹ Wydatki dla 7 form aktywizacji zawodowej nie uwzględniają innych form aktywizacji zawodowej bezrobotnych finansowanych z Funduszu Pracy m.in. przygotowania zawodowego dorosłych, refundacji kosztów przejazdu i zakwaterowania bezrobotnych, którzy podjęli zatrudnienie, szkolenie, staż lub przygotowanie zawodowe w innej miejscowości niż miejsce ich zamieszkania; pożyczek udzielonych bezrobotnym na sfinansowanie kosztów szkolenia; zwrotu bezrobotnym kosztów opieki nad dzieckiem w wieku do 7 lat lub osobą zależną

W 2010 roku, w naszym województwie najwyższy poziom wydatków związanych z realizacją aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu odnotowały Powiatowe Urzędy Pracy w: Elblągu – 33 243,6 tys. zł (10,8% ogółu nakładów poniesionych w województwie), Ostródzie – 24 010,40 tys. zł (7,8%), Pisz – 22 423,30 tys. zł (7,3%).

Najmniej środków z Funduszu Pracy na wsparcie bezrobotnych przeznaczono w powiatach:

- nidzickim – 8 068,8 tys. zł, tj. 2,6% ogółu wydatków w województwie,
- węgorzewskim – 9 366,70 tys. zł, tj. 3,0%.

Tabela 2. Spadek / wzrost wydatków na aktywne formy aktywizacji zawodowej w Warmińsko-Mazurskim latach 2009-2010 (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Wydatki na aktywne formy aktywizacji zawodowej				Udział % do ogółu w województwie		
	2009	2010	wzrost/spadek		2009	2010	wzrost /spadek
			w tys. zł	%			
Bartoszycki	13 982,0	18 225,8	4 243,8	30,4	6,0	5,9	-0,1
Braniewski	11 050,7	13 752,0	2 701,3	24,4	4,8	4,5	-0,3
Działdowski	9 065,7	12 503,8	3 438,1	37,9	3,9	4,1	0,1
Elbląski z m. Elbląg	23 418,8	33 243,6	9 824,8	42,0	10,1	10,8	0,7
Ełcki	12 702,9	16 875,3	4 172,4	32,8	5,5	5,5	0,0
Giżycki	8 767,5	10 553,9	1 786,4	20,4	3,8	3,4	-0,4
Gołdapski	7 419,0	10 156,3	2 737,3	36,9	3,2	3,3	0,1
Iławski	13 562,8	18 391,8	4 829,0	35,6	5,9	6,0	0,1
Kętrzyński	11 287,0	16 426,8	5 139,8	45,5	4,9	5,3	0,4
Lidzbarski	8 671,9	12 390,4	3 718,5	42,9	3,7	4,0	0,3
Mragowski	10 224,0	12 347,7	2 123,7	20,8	4,4	4,0	-0,4
Nidzicki	5 423,4	8 068,8	2 645,4	48,8	2,3	2,6	0,3
Nowomiejski	8 846,5	10 660,1	1 813,6	20,5	3,8	3,5	-0,4
Olecki	9 102,7	10 929,8	1 827,1	20,1	3,9	3,5	-0,4
Olsztyński Ziemiński	12 748,6	17 911,5	5 162,9	40,5	5,5	5,8	0,3
Olsztyński Grodzki	11 252,7	16 460,6	5 207,9	46,3	4,9	5,3	0,5
Ostródzki	19 860,9	24 010,4	4 149,5	20,9	8,6	7,8	-0,8
Piski	16 180,7	22 423,3	6 242,6	38,6	7,0	7,3	0,3
Szczygieński	11 651,6	13 642,3	1 990,7	17,1	5,0	4,4	-0,6
Węgorzewski	6 153,7	9 366,7	3 213,0	52,2	2,7	3,0	0,4
RAZEM	231 373,1	308 340,9	76 967,80	33,3	100,0	100,0	x

Źródło. Efektywność podstawowych form promocji i aktywizacji zawodowej bezrobotnych finansowanych z Funduszu Pracy, Warszawa. Sprawozdawczość MPiPS-02. Obliczenia własne

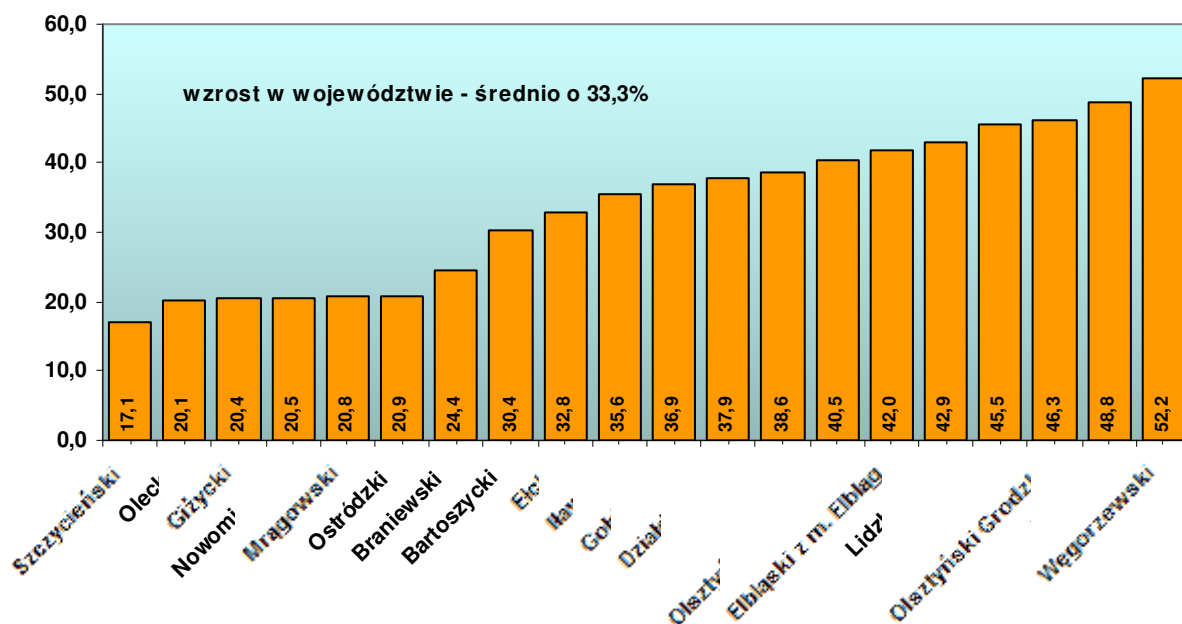
Analiza roczna zmian kosztów poniesionych na realizację aktywnych form przeciwdziałaniu bezrobociu w województwie warmińsko-mazurskim, wykazuje, że wzrost nakładów finansowych nastąpił we wszystkich powiatach (od 1 786,4 tys. zł w giżyckim do 9 824,8 tys. zł w elbląskim z miastem Elbląg).

Biorąc pod uwagę procentowy wzrost wydatków na realizację aktywnych form w ciągu roku największy wzrost tego wskaźnika zauważyć można w powiatach:

- węgorzewskim – o 52,2%,
- nidzickim – o 48,8%,
- Olsztyn miasto – o 46,3%.

Najniższy wzrost środków z Funduszu Pracy na obsługę finansową działań aktywizujących bezrobotnych odnotowano w powiecie szczycieńskim – o 17,1%.

Wykres 1. Spadek / wzrost wydatków na aktywne formy aktywizacji zawodowej w latach 2009-2010 (w %)

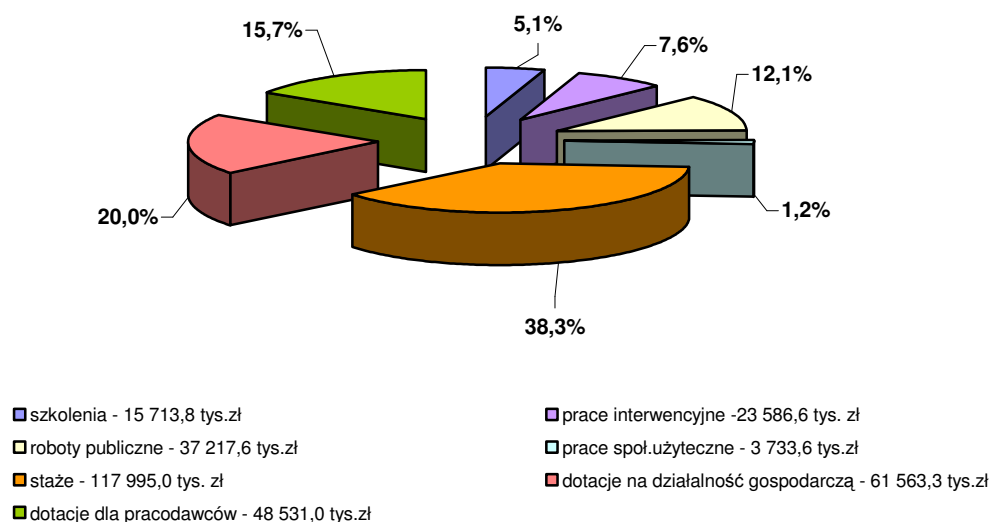
Źródło. Efektywność podstawowych form promocji i aktywizacji zawodowej bezrobotnych finansowanych z Funduszu Pracy, Warszawa 2009. Sprawozdawczość MPiPS-02. Obliczenia własne

Największe nakłady finansowe w 2010 roku, w Warmińsko-Mazurskim, poniesione zostały w związku z realizacją staży i wyniosły one 117 995,0 tys. zł, co stanowiło 38,3% kosztów poniesionych na realizację aktywnych form w województwie.

W dalszej kolejności pod kątem poniesionych nakładów znalazły się dotacje dla bezrobotnych – 61 563,3 tys. zł (20,0%), środki przyznane pracodawcom na refundację doposażenia i wyposażenia nowych stanowisk pracy – 48 531,0 tys. zł (15,7%) oraz roboty publiczne – 37 217,6 tys. zł (12,1%).

Najmniej urzędy pracy przeznaczyły w tym okresie na finansowanie programu prace społecznie użyteczne – 3 733,6 tys. zł (1,2%).

Wykres 2. Struktura wydatków na aktywne formy z Funduszu Pracy w województwie warmińsko – mazurskim w 2010 roku

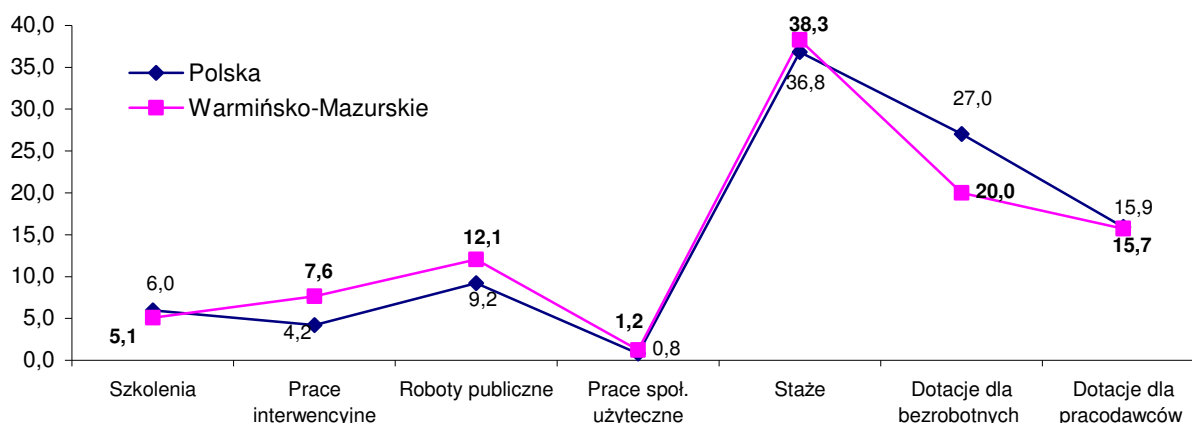
Źródło. Sprawozdawczość MPiPS-02. Obliczenia własne

Analizując strukturę wydatków ponoszonych na poszczególne formy aktywizujące bezrobotnych w województwie i kraju, zauważyć można, że struktury te są do siebie zbliżone. Największe różnice dotyczyły środków przekazywanych bezrobotnym na rozpoczęcie działalności gospodarczej. W przypadku tej formy aktywizacji, wskaźnik procentowy udziału wydatków poniesionych na jej realizację, w ogólnej kwocie poniesionych kosztów, w Warmińsko-Mazurskim wynosił 20,0% i był niższy o 7,0 pkt. proc. od krajowego. Dysproporcjami w udziale w poszczególnych strukturach charakteryzowały się także takie działania jak: prace interwencyjne – gdzie różnica wynosiła 3,4 pkt. proc. (przy poziomie wskaźnika 7,6% w Warmińsko-Mazurskim i 4,2% w kraju), roboty publiczne – z różnicą 2,8 pkt. proc. (analogicznie 12,1% i 9,2%) oraz staże, gdzie nakłady finansowe poniesione w ramach tego programu w naszym regionie były wyższe o 1,4 pkt. proc. (analogicznie: 38,3% i 36,8%).

W 2010 r. w czterech przypadkach, udział wydatków na poszczególne formy aktywizacji zawodowej w województwie, przekroczył wskaźnik krajowy. Były to: prace interwencyjne (różnica wynosiła 3,4 pkt. procentowego), roboty publiczne (o 2,8 pkt. proc.), staże (1,4 pkt. proc.) oraz prace społecznie użyteczne (o 0,4 pkt. proc.). W pozostałych przypadkach udział osób objętych poszczególnymi aktywnymi formami w kraju był większy od wojewódzkiego, i tak w przypadku:

- dotacji dla bezrobotnych - różnica wynosiła 7,0 pkt. proc.,
- szkoleń - 0,9 pkt. proc.,
- dotacji dla pracodawców - 0,2 pkt. proc.

Wykres 3. Struktura wydatków na poszczególne formy aktywizacji zawodowej w 2010 (w %)

Źródło. Efektywność podstawowych form promocji i aktywizacji zawodowej bezrobotnych finansowanych z Funduszu Pracy, Warszawa 2009. Obliczenia własne

Analiza danych wskazuje, że w stosunku do 2010 roku nastąpił wzrost nakładów finansowych w przypadku sześciu z 7 omawianych form wsparcia, przy czym największy dla:

- staży - wzrost o 34 049,0 tys. zł, tj. o 40,6%,
- refundacji pracodawcom kosztów doposażenia stanowiska pracy - wzrost o 18 885,0 tys. zł, tj. o 63,7%,
- robót publicznych - wzrost o 12 922,0 tys. zł, tj. o 53,2%.

W tym samym okresie spadły wydatki na szkolenia – o 4 987,0 tys. zł (o 24,1%).

Tabela 3. Struktura wydatków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w latach 2009- 2010 w województwie warmińsko –mazurskim

Wyszczególnienie	2009		2010		Dynamika	
	Kwota (w tys. zł)	% do ogółu	Kwota (w tys. zł)	% do ogółu	Kwota (w tys. zł)	w %
Szkolenia	20 700,8	8,9	15 713,8	5,1	-4 987,0	-24,1
Prace interwencyjne	18 983,3	8,2	23 586,6	7,6	4 603,3	24,2
Roboty publiczne	24 295,6	10,5	37 217,6	12,1	12 922,0	53,2
Prace społ. użyteczne	3 086,3	1,3	3 733,6	1,2	647,3	21,0
Staże	83 946,0	36,3	117 995,0	38,3	34 049,0	40,6
Dotacje dla bezrobotnych	50 715,1	21,9	61 563,3	20,0	10 848,2	21,4
Dotacje dla pracodawców	29 646,0	12,8	48 531,0	15,7	18 885,0	63,7
Razem aktywne formy	231 373,1	100,00	308 340,9	100,00	76 967,8	33,3

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-02. Obliczenia własne.

3 Uczestnicy aktywnych programów rynku pracy

W 2010 roku, programami na rzecz aktywizacji bezrobotnych, będącymi przedmiotem analizy objęto w województwie warmińsko-mazurskim 48 635 osób, o 6 061 osób (tj. o 14,2%) więcej niż w 2009 roku, kiedy to zaktywizowano 42 574 osoby.

Porównując zmiany procentowe liczby uczestników aktywnych form realizowanych na przestrzeni dwóch lat w kraju i w województwie, zauważyć można, że Warmińsko-Mazurskie jest jednym z ośmiu województw, w których wzrost osób objętych działaniami aktywizującymi był niższy niż średni krajowy, który w badanym okresie wynosił 16,4%. Do grupy tych województw zaliczamy:

• Mazowieckie	—	wzrost o 7,9%,
• Świętokrzyskie	—	wzrost o 9,1%,
• Dolnośląskie	—	wzrost o 9,2%,
• Śląskie	—	wzrost o 10,9%,
• Opolskie	—	wzrost o 14,2%,
• Warmińsko-Mazurskie	—	wzrost o 14,2%,
• Kujawsko-Pomorskie	—	wzrost o 15,1%,
• Lubuskie	—	wzrost o 15,3%.

Największy wzrost uczestników aktywnych form odnotowano w województwach: zachodniopomorskim - o 28,9%, wielkopolskim - o 28,2% i małopolskim – 26,6%.

Bezrobotni z województwa warmińsko-mazurskiego, uczestniczący w 2010 roku w aktywnych formach stanowili 6,2% osób zaktywizowanych w całym kraju, co stawia nasze województwo na dziesiątej pozycji jeśli chodzi o liczbę osób uczestniczących w podstawowych formach aktywizacji zawodowej. (po województwach: mazowieckim – 9,3% ogółu zaktywizowanych w kraju, śląskim - 9,0%, kujawsko-pomorskim i dolnośląskim - 7,3%, łódzkim i wielkopolskim - 6,7%, lubelskim i małopolskim - 6,4% oraz podkarpackim – 6,3%).

Najmniej bezrobotnych, w tym okresie korzystało z omawianych form wsparcia oferowanych przez urzędy pracy w województwach: podlaskim – 3,2% objętych działaniami aktywizującymi w kraju oraz opolskim – 3,7%.

Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w 2010 roku, najwięcej bezrobotnych do uczestnictwa w podstawowych formach aktywizacji, skierowały Powiatowe Urzędy Pracy w:

- Elblągu – 4 997 osób (10,3% ogółu zaktywizowanych w województwie),
- Pisz – 4 617 osób (9,5%),
- Kętrzynie – 4 087 osób (8,4%).

Najmniej osób objętych zostało działaniami wspierającymi ich aktywność na rynku pracy w powiatach:

- nowomiejskim – 1 149 osób, tj. 2,4% ogółu,
- oleckim – 1 447 osób, tj. 3,0%,
- gołdapskim (1 505 osób) i nidzickim (1 516) , tj. 3,1%.

**Tabela 4. Liczba osób, które rozpoczęły udział w aktywnych formach w województwie
warmińsko –mazurskim w latach 2009 - 2010**

Wyszczególnienie	Liczba osób, które rozpoczęły udział w programie				Udział % osób aktywizowanych do ogółu w województwie		
	2009	2010	wzrost/spadek		2009	2010	wzrost /spadek
			osoby	w %			
Bartoszycki	2 635	2 653	18	0,7	6,2	5,5	-0,7
Braniewski	2 057	2 132	75	3,6	4,8	4,4	-0,4
Działdowski	1 310	1 591	281	21,5	3,1	3,3	0,2
Elbląski z m. Elbląg	4 644	4 997	353	7,6	10,9	10,3	-0,6
Elcki	2 060	2 516	456	22,1	4,8	5,2	0,3
Giżycki	1 563	1 626	63	4,0	3,7	3,3	-0,3
Gołdapski	1 201	1 505	304	25,3	2,8	3,1	0,3
Iławski	2 113	1 884	-229	-10,8	5,0	3,9	-1,1
Kętrzyński	3 040	4 087	1 047	34,4	7,1	8,4	1,3
Lidzbarski	1 339	1 861	522	39,0	3,1	3,8	0,7
Mragowski	1 482	1 611	129	8,7	3,5	3,3	-0,2
Nidzicki	1 154	1 516	362	31,4	2,7	3,1	0,4
Nowomiejski	1 094	1 149	55	5,0	2,6	2,4	-0,2
Olecki	1 204	1 447	243	20,2	2,8	3,0	0,1
Olsztyński ziemski	2 977	3 554	577	19,4	7,0	7,3	0,3
Olsztyński grodzki	2 384	2 844	460	19,3	5,6	5,8	0,2
Ostródzki	2 817	3 164	347	12,3	6,6	6,5	-0,1
Piski	3 704	4 617	913	24,6	8,7	9,5	0,8
Szczycieński	2 393	2 329	-64	-2,7	5,6	4,8	-0,8
Węgorzewski	1 403	1 552	149	10,6	3,3	3,2	-0,1
RAZEM	42 574	48 635	6 061	14,2	100,0	100,0	0

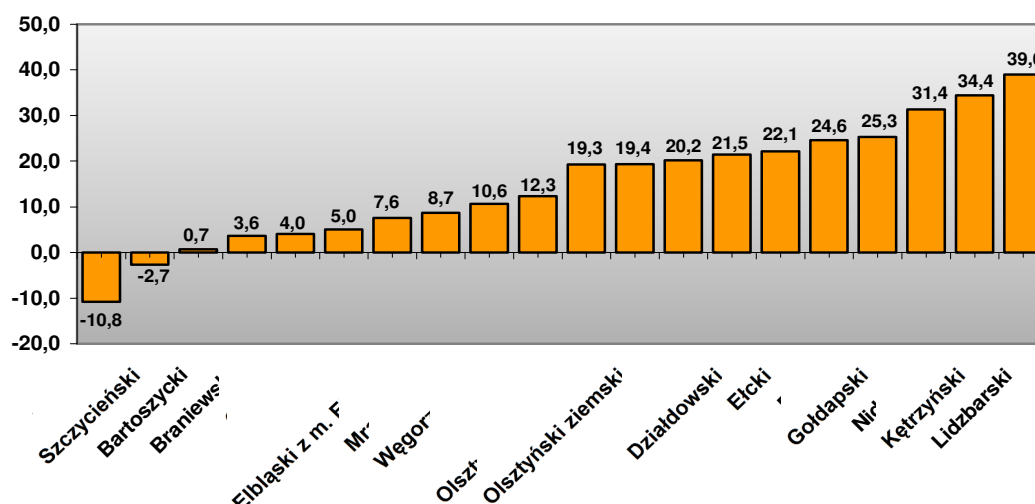
Źródło: Sprawozdawczość MPiPS. Obliczenia własne

Analiza roczna zmian liczby osób biorących udział w aktywnych programach rynku pracy w Warmińsko-Mazurskim, wskazuje na wzrost liczby uczestników w osiemnastu powiatach województwa (od 18 osób w powiecie bartoszyckim do 1 047 osób w kętrzyńskim). Liczba bezrobotnych korzystających ze wsparcia publicznych służb zatrudnienia zmniejszyła się w dwóch powiatach: iławskim (o 229 osób) i szczycieńskim (o 64 osoby).

Biorąc pod uwagę procentowy wzrost uczestników aktywnych form w poszczególnych powiatach naszego województwa w ciągu roku, zauważyć można największy wzrost tego wskaźnika w powiatach:

- lidzbarskim – o 39,0%,
- kętrzyńskim – o 34,4%,
- nidzickim – o 31,4%.

Wykres 4. Spadek / wzrost liczby bezrobotnych uczestniczących w programach aktywizacji zawodowej w latach 2009-2010 (w %)

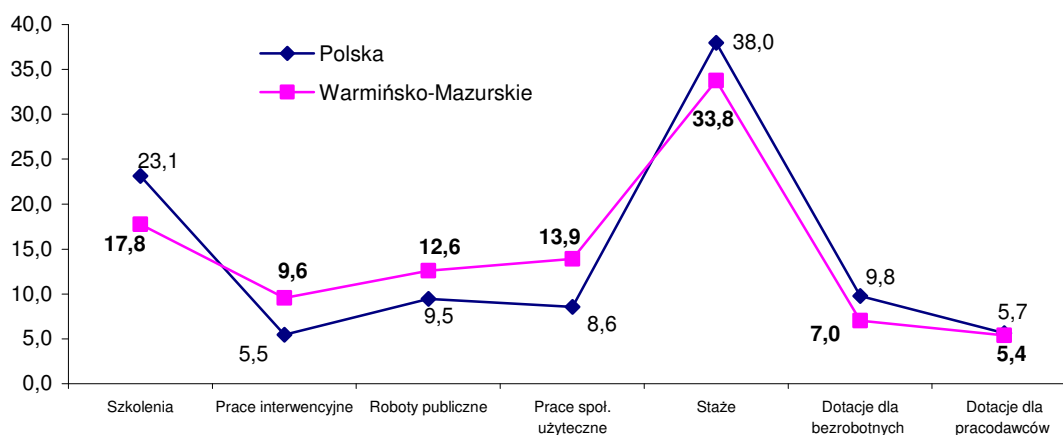

Źródło. Sprawozdawczość MPiPS. Obliczenia własne

Analizując strukturę realizowanych w 2010 roku form aktywizacji zawodowej w województwie i w kraju, zauważamy, że najbardziej popularnymi formami aktywizacji w obu przypadkach były staże i szkolenia. Udział procentowy uczestników tych form w ogólnej liczbie zaktywizowanych bezrobotnych, przyjmował wartości: dla staży 33,8% (16 423 osoby) w Warmińsko-Mazurskim i 38% (299 342 osoby) w kraju; dla szkoleń odpowiednio – 17,8% (8 640 osób) w województwie i 23,1% (182 363 osoby) w kraju. Równie często w tym okresie bezrobotni byli kierowani do wykonywania prac społecznie użytecznych – 13,9% (6 766 osób) uczestniczących w aktywnych formach w Warmińsko-Mazurskim (w kraju 8,6%, tj. 67 631 osób).

Aktywne formy cechujące się najniższym udziałem osób bezrobotnych to: dotacje dla pracodawców – 5,4% w Warmińsko-Mazurskim (2 616 osób) i 5,7% w Polsce (44 603 osoby) oraz prace interwencyjne – 9,6% (4 652 województwo); (5,5%, tj. 43 151 osób – kraj).

Wykres 5. Struktura aktywizowanych osób według programów w 2010 (w %)

Źródło. Efektywność podstawowych form promocji i aktywizacji zawodowej bezrobotnych finansowanych z Funduszu Pracy, Warszawa 2009,2010. Obliczenia własne

Jak wynika z wykresu, tylko w trzech przypadkach, procentowy udział liczby osób objętych programem w województwie, przekroczył wskaźnik krajowy. Były to: prace społecznie użyteczne (różnica wynosiła 5,3 pkt procentowego), prace interwencyjne (o 4,1 pkt proc.) oraz roboty publiczne (o 3,1 pkt proc.). W pozostałych przypadkach udział osób objętych poszczególnymi aktywnymi formami w kraju był większy od wojewódzkiego. w województwie warmińsko-mazurskim nastąpił wzrost liczby bezrobotnych w przypadku sześciu omawianych form wsparcia. Największy wzrost odnotowano w:

- dotacjach dla pracodawców na doposażenie i wyposażenie stanowisk pracy – wzrost o 1 068 osób, tj. 69,0%,
- robotach publicznych – wzrost o 1 903 osoby, tj. o 45,1%,
- pracach społecznie użytecznych – o 952 osoby, tj. o 16,4%.
- pracach interwencyjnych – o 654 osoby, tj. 16,4%.

Wyjątek stanowią szkolenia, gdzie w omawianym okresie odnotowano zmniejszenie się liczby bezrobotnych uczestniczących w tej formie aktywizacji (spadek – o 308 osób, tj. 3,4%).

Tabela 5. Osoby objęte aktywnymi formami w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2009– 2010

Wyszczególnienie	2009		2010		Dynamika	
	Osoby	Udział do ogółu(%)	Osoby	Udział do ogółu(%)	w osobach	w %
Szkolenia	8 948	21,0	8 640	17,8	-308	-3,4
Prace interwencyjne	3 998	9,4	4 652	9,6	654	16,4
Roboty publiczne	4 220	9,9	6 123	12,6	1 903	45,1
Prace społ. użyteczne	5 814	13,7	6 766	13,9	952	16,4
Staże	15 061	35,4	16 423	33,8	1 362	9,0
Dotacje dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej	2 985	7,0	3 415	7,0	430	14,4
Dotacje dla pracodawców na doposażenie i wyposażenie stanowisk pracy	1 548	3,6	2 616	5,4	1 068	69,0
OGÓŁEM	42 574	100	48 635	100	6 061	14,2

Źródło. Sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

4 Efektywność programów na rzecz przeciwdziałania bezrobociu - podstawowe liczby, kwoty i wskaźniki dotyczące najważniejszych programów rynku pracy.

Z punktu widzenia oceny skuteczności programów rynku pracy bardzo istotna jest analiza efektywności zatrudnieniowej i kosztowej.

4.1 Efektywność zatrudnieniowa

W województwie warmińsko – mazurskim w 2010 roku, w różnych programach aktywizacji uczestniczyło 48 635 osób, reprezentujących przede wszystkim następujące grupy bezrobotnych: młodzież, mieszkańcy wsi, osoby po 50 roku życia, osoby bez kwalifikacji zawodowych, długotrwale bezrobotni.

Z ogółu skierowanych do uczestnictwa w programach prozatrudnieniowych objętych analizą, program ukończyło 47 413 (97,5%) beneficjentów, a 24 156 osób znalazło zatrudnienie. Przeciętna efektywność zatrudnienia dla programów będących przedmiotem analizy, realizowanych w regionie, osiągnęła wskaźnik 50,9% i była o 1,2 pkt proc. wyższa niż w roku 2009.

Wzrost poziomu wskaźnika efektywności zauważalny był w skali całego kraju. W 2010 roku, w wyniku udziału w aktywnych formach przeciwdziałaniu bezrobociu 54,2% bezrobotnych w całej Polsce zdobyło zatrudnienie. Dla porównania przed rokiem wskaźnik ten wynosił 53,3% (wzrost o 0,9 pkt proc.).

Zwiększenie wartości efektywności zatrudnienia odnotowano w dziesięciu województwach, przy czym największy w:

- Pomorskim - wzrost o 6,5 pkt proc.,
- Zachodniopomorskim - wzrost o 3,4 pkt proc.

Pomimo wzrostu wartości efektywności zatrudnieniowej w kraju, wyliczonej jako średnia dla wszystkich regionów, wskaźnik ten zmniejszył swoją wartość w sześciu województwach:

- lubuskim - o 2,0 pkt proc.,
- łódzkim - o 1,8 pkt. proc.,
- podlaskim - o 0,9 pkt. proc.,
- dolnośląskim - o 0,6 pkt. proc.,
- świętokrzyskim - o 0,3 pkt. proc.,
- śląskim - o 0,1 pkt. proc.

Najwyższy wskaźnik zatrudnienia odnotowano w 2010 roku w województwach: Lubuskim (65,6%), Pomorskim (62,2%), Wielkopolskim (61,7%).

Najniższym wskaźnikiem w omawianym okresie charakteryzowały się: Mazowieckie - 44,3%, Opolskie - 47,0%, Lubelskie - 48,7%.

Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, najwyższym poziomem efektywności zatrudnieniowej w 2010 roku, charakteryzowały się aktywne formy realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Mrągowie, który osiągnął wskaźnik efektywności na poziomie 67,0%. W dalszej kolejności w zakresie skutecznego realizowania zadań z zakresu wsparcia bezrobotnego aktywnymi formami, znalazły się Powiatowe Urzędy Pracy w :

- Lidzbarku Warmińskim - 62,1%,
- Węgorzewie - 61,7%,
- Pisz - 60,3%.

Powiaty, w których efektywność zatrudnieniowa form aktywizacji zawodowej przyjmowała najniższe wartości to:

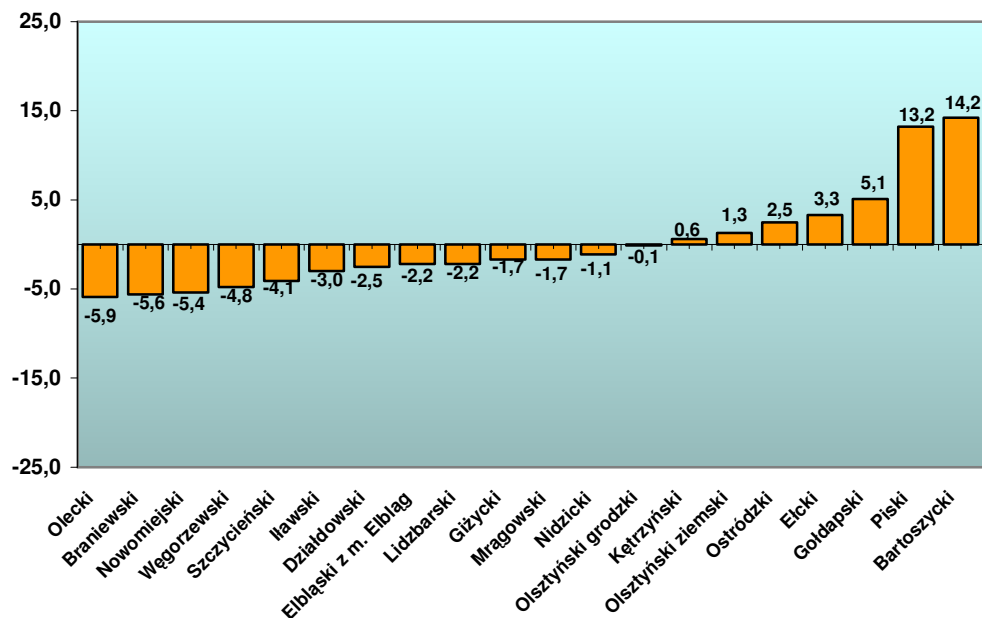
- powiat braniewski - 35,7%,
- powiat kętrzyński - 36,9%,
- powiat nidzicki - 39,7%.

Analiza poziomu efektywności zatrudnieniowej po aktywnych formach w poszczególnych powiatach województwa wskazuje, że na przestrzeni lat 2009 i 2010, pomimo wzrostu wartości tego wskaźnika w skali województwa, jego spadek odnotowano w trzynastu powiatowych urzędach pracy, przy czym największy w:

- Olecku - o 5,9 pkt proc.,
- Braniewie - o 5,6 pkt proc.,
- Nowym Mieście Lubawskim - o 5,4 pkt proc.

W siedmiu powiatach naszego województwa wartość wskaźnika efektywności wzrosła. Największy jego wzrost odnotowano w powiecie bartoszyckim (o 14,2 pkt proc.) i piskim (o 13,2 pkt. proc.).

Wykres 6. Spadek/wzrost efektywności zatrudnieniowej w latach 2009-2010 (pkt proc.)

Źródło. Efektywność podstawowych form promocji i aktywizacji zawodowej bezrobotnych finansowanych z Funduszu Pracy, Warszawa 2009,2010. Obliczenia własne

Zarówno w kraju jak i w Warmińsko-Mazurskim, najbardziej efektywne zatrudnieniowo okazały się programy wspierające małych i średnich przedsiębiorców oraz wspierające podjęcie przez bezrobotnych działalności gospodarczej (100%). Wynika to ze specyficznych uwarunkowań tych form, określających, iż osoby, które otrzymały dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej muszą ją kontynuować przez co najmniej rok, natomiast przedsiębiorstwa którym zrefundowano zatrudnienie 1 pracownika przez co najmniej 2 lata.

Poza wymienionymi formami wysoką efektywność uzyskały również prace interwencyjne. W naszym regionie spośród 100 osób, które zakończyły udział w tej formie, 63 zdołały znaleźć zatrudnienie (dla porównania w Polsce efektywność zatrudnieniowa prac interwencyjnych wynosiła w tym okresie 70,8%).

Biorąc pod uwagę kryterium zatrudnienia w dalszej kolejności w województwie znalazły się: staże (47,2%), roboty publiczne (45,6%) i szkolenia (38,5%). Najmniej efektywne zatrudnieniowo okazały się prace społecznie użyteczne (29,0%).

Tabela 6. Efektywność zatrudnieniowa w latach 2009 – 2010 (w %)

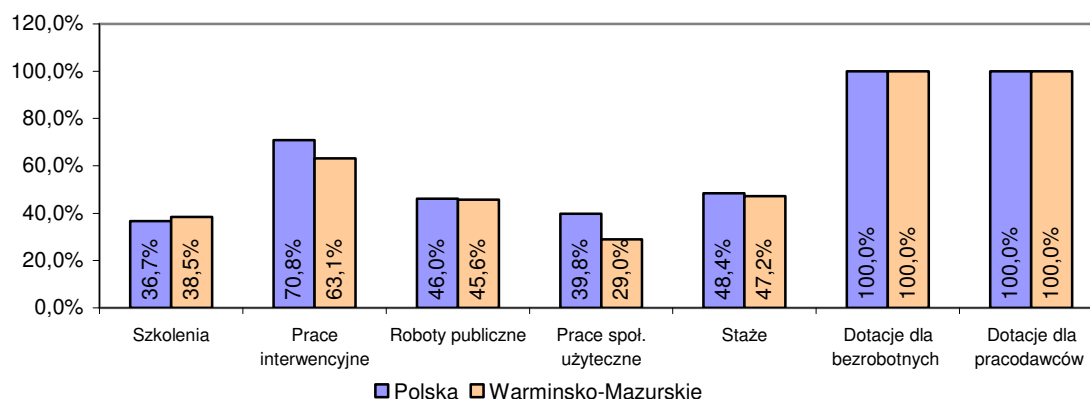
Wyszczególnienie	Kraj			Warmińsko-mazurskie		
	2009	2010	Dynamika	2009	2010	Dynamika
Szkolenia	34,3	36,7	2,4	41,1	38,5	-2,6
Prace interwencyjne	71,8	70,8	-1	60,6	63,1	2,5
Roboty publiczne	48,0	46,0	-2	36,0	45,6	9,6
Prace społecznie użyteczne	39,8	39,8	0	24,6	29,0	4,4
Staż	49,5	48,4	-1,1	49,6	47,2	-2,4
Dotacje dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej	100,0	100,0	0	100,0	100,0	0
Dotacje dla pracodawców na doposażenie i wyposażenie stanowisk pracy	100,0	100,0	0	100,0	100,0	0
OGÓŁEM	53,3	54,2	0,9	49,7	50,9	1,2

Źródło. Efektywność podstawowych form promocji i aktywizacji zawodowej bezrobotnych finansowanych z Funduszu Pracy, Warszawa 2009,2010. Obliczenia własne

Porównując efektywność zatrudnienia poszczególnych form aktywizacji bezrobotnych w kraju i w województwie, stwierdzamy, że tylko w przypadku jednego działania – szkoleń, efektywność w Warmińsko-Mazurskim jest wyższa od średniej krajowej. Po zakończeniu udziału w tym programie, zatrudnienie znalazło 38,5% jego beneficjentów (o 1,8 pkt proc więcej niż w kraju).

Największe różnice w efektywności zatrudnieniowej w omawianym okresie odnotowano dla: prac społecznie użytecznych – gdzie wskaźnik wojewódzki wynoszący 29,0% był niższy od krajowego o 10,8 pkt proc oraz prac interwencyjnych – gdzie różnica wynosiła 7,7 pkt proc.

Wykres 7. Efektywność zatrudnieniowa podstawowych form aktywizacji zawodowej w 2010 roku

Źródło. Efektywność podstawowych form promocji i aktywizacji zawodowej bezrobotnych finansowanych z Funduszu Pracy, Warszawa 2009. Obliczenia własne

4.2 Efektywność kosztowa

W 2010 roku, w województwie warmińsko – mazurskim, koszt ponownego zatrudnienia bezrobotnego kończącego udział w jednej z omawianych form aktywizacji był wyższy o 787,49 zł niż w 2009 roku i wynosił 12 764,57 zł (wzrost o 6,6%).

Wzrost średniego jednostkowego kosztu ponownego zatrudnienia beneficjenta aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu nie dotyczył tylko naszego województwa. Na obszarze całego kraju (wyjątek stanowi Świętokrzyskie) na przestrzeni dwóch lat koszt ponownego zatrudnienia zwiększył się z poziomu 11 747,38 zł jaki osiągał w 2009 roku do 12 508,75 zł w 2010 roku (wzrost o 761,37zł tj. o 6,5%).

Najbardziej efektywne kosztowo okazały się aktywne formy realizowane w województwie lubuskim (koszt ponownego zatrudnienia wynosił 6 361,80 zł). Stosunkowo niski był koszt ponownego zatrudnienia beneficjenta aktywnych form w województwie:

- Pomorskim - 10 643,84 zł,
- Wielkopolskim - 10 867,83 zł,
- Opolskim - 11 777,98 zł,
- Zachodniopomorskim - 11 836,27 zł.

Biorąc pod uwagę wysokość kosztu jednostkowego ponownego zatrudnienia, Warmińsko-Mazurskie (z kosztem 12 764,57 zł), plasuje się na piątym miejscu w grupie województw odnotowujących najwyższą wartość tego wskaźnika:

- Mazowieckim - 17 510,27 zł,
- Podkarpackim - 15 273,02 zł,
- Lubelskim - 14 950,99 zł,
- Świętokrzyskim - 12 806,63 zł,

W 2010 roku na terenie województwa warmińsko-mazurskiego koszt ponownego zatrudnienia jednej osoby po odbyciu aktywnych form odnotowano w powiecie piskim - 8 174,74 zł. Na kolejnych miejscach w zakresie efektywnego wykorzystania środków z Funduszu Pracy znalazły się powiaty:

- węgorzewski - koszt ponownego zatrudnienia wyniósł 9 696,38 zł,
- olsztyński ziemski - 10 176,99 zł,
- miasto Olsztyn - 10 477,78 zł.

Powiat ostródzki to obszar, gdzie koszt jednostkowy związany z włączeniem bezrobotnego na rynek pracy był najwyższy – wyniósł 19 101,35 zł. Mało efektywne były także wskaźniki odnotowane dla powiatów:

- braniewskiego - 17 767,44 zł,
- iławskiego - 16 509,69 zł,
- działdowskiego - 16 452,37 zł,
- nowomiejskiego - 16 374,96 zł.

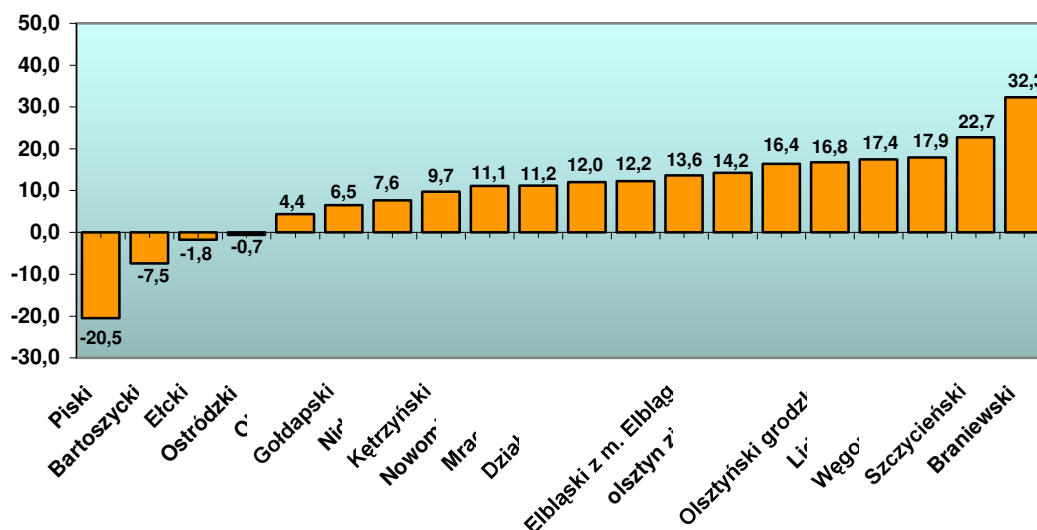
Analiza poziomu efektywności kosztowej aktywnych form na przestrzeni 2009 i 2010 roku wskazuje, że wzrost tego wskaźnika odnotowano w większości powiatów przy czym największy w:

- braniewskim - o 32,3%,
- szczycieńskim - o 22,7%,
- węgorzewskim - o 17,9%,
- lidzbarskim - o 17,4%.

Pomimo wzrostu jednostkowego kosztu ponownego zatrudnienia w skali całego województwa, koszt ten zmniejszył się w czterech powiatach:

- piskim - o 20,5%,
- bartoszyckim - o 7,5%,
- ełckim - o 1,8%,
- ostródzkim - o 0,7%.

Wykres 8. Spadek / wzrost efektywności kosztowej w latach 2009-2010 (w %)

Źródło. Efektywność podstawowych form promocji i aktywizacji zawodowej bezrobotnych finansowanych z Funduszu Pracy, Warszawa 2009. Obliczenia własne

Najefektywniejszą kosztowo formą aktywizacji zawodowej bezrobotnych, realizowaną w województwie warmińsko-mazurskim w 2010 roku, były prace społecznie użyteczne. Koszt ponownego zatrudnienia jednej osoby po zakończeniu tej formy kształtował się na poziomie 1 895,23 zł. W dalszej kolejności znalazły się szkolenia, dla których efektywność kosztowa wynosiła 4 727,38 zł oraz prace interwencyjne – 8 778,04 zł.

Największe nakłady finansowe umożliwiające wejście osobie bezrobotnej na rynek pracy ponoszono udzielając „dotacji” dla pracodawców na wyposażenie lub doposażenie miejsca pracy (18 551,61 zł) oraz na „dotacje” na podjęcie przez bezrobotnego działalności gospodarczej (18 027,32 zł). Podkreślić jednak należy, że te formy aktywizacji są zarazem najbardziej efektywnymi programami wsparcia.

Tabela 7. Efektywność kosztowa w latach 2009– 2010

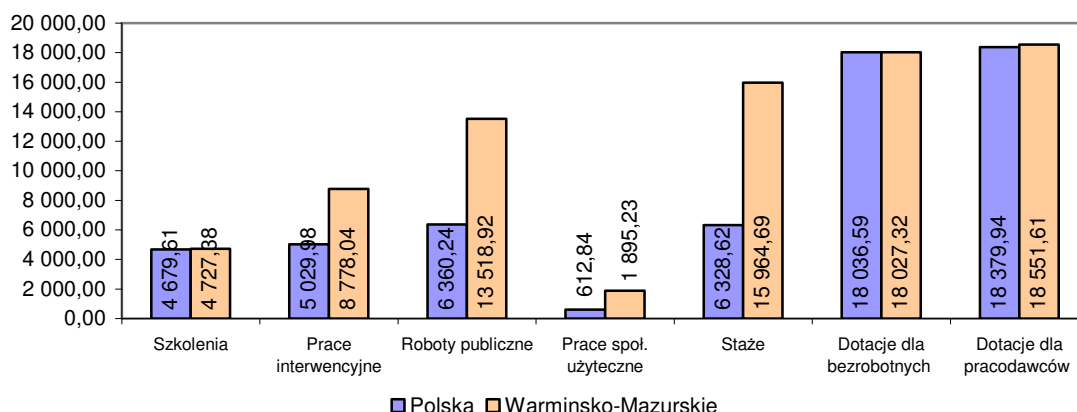
Wyszczególnienie	Kraj			Warmińsko-mazurskie		
	2009	2010	Dynamika	2009	2010	Dynamika
Szkolenia	6 761,90	4 679,61	-2 082,29	5 837,79	4 727,38	-1 110,41
Prace interwencyjne	6 414,90	5 029,98	-1 384,92	7 754,62	8 778,04	1 023,42
Roboty publiczne	13 122,00	6 360,24	-6 761,76	16 360,67	13 518,92	-2 841,75
Prace społecznie użyteczne	1 422,70	612,84	-809,86	2 241,32	1 895,23	-346,09
Stáže	13 085,40	6 328,62	-6 756,78	14 158,54	15 964,69	1 806,15
Dotacje dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej	17 101,60	18 036,59	934,99	16 989,98	18 027,32	1 037,34
Dotacje dla pracodawców na doposażenie i wyposażenie stanowisk pracy	18 143,50	18 379,94	236,44	19 151,16	18 551,61	-599,55
OGÓŁEM	11 747,38	12 508,75	761,37	11 977,07	12 764,57	787,50

Źródło. Efektywność podstawowych form promocji i aktywizacji zawodowej bezrobotnych finansowanych z Funduszu Pracy, Warszawa 2009. Obliczenia własne.

Porównując koszty ponownego zatrudnienia poszczególnych form aktywizacji bezrobotnych w kraju i w województwie, stwierdzamy, że tylko w przypadku jednego działania – dotacji dla bezrobotnych, efektywność kosztowa w Warmińsko-Mazurskim jest wyższa niż średnia w kraju. Wprowadzenie na rynek pracy jednego beneficjenta w naszym województwie, generowało koszt 18 027,32 zł (w kraju – 18 036,59 zł).

Porównując dane dla Polski i naszego województwa największe różnice w efektywności kosztowej w omawianym okresie odnotowano dla staży – różnica o 9 636,1 zł oraz robót publicznych – o 7 158,7 zł.

Wykres 9. Efektywność kosztowa podstawowych form aktywizacji zawodowej w 2010 roku (w tys. zł)

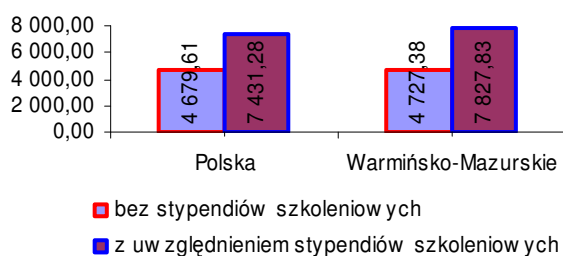

Źródło. Efektywność podstawowych form promocji i aktywizacji zawodowej bezrobotnych finansowanych z Funduszu Pracy, Warszawa. Obliczenia własne

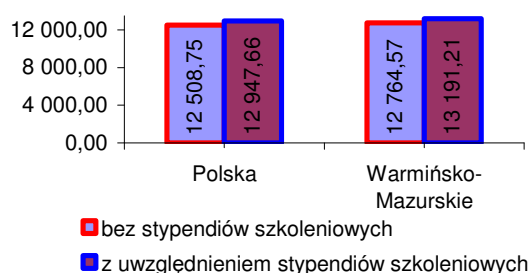
Przeciętny koszt ponownego zatrudnienia bezrobotnych biorących udział w aktywnych formach, zwiększa swoją wartość w sytuacji, gdy w kosztach szkoleń ujęte zostaną dodatkowo koszty stypendiów wypłacanych beneficjentom za okres szkolenia, studiów podyplomowych oraz za okres kontynuowania nauki.

W Warmińsko-Mazurskim wskaźnik obrazujący efektywność kosztową szkoleń wyliczony przy zastosowaniu tej metodologii wynosił w 2010 roku 7 827,83 zł (w kraju - 7 431,28 zł). Ogólny koszt ponownego zatrudnienia po podstawowych formach aktywizacji w województwie kształtował się zaś na poziomie 13 191,21 zł. (Polska – 12 947,66 zł).

Wykres 10. Efektywność zatrudnieniowa szkoleń - 2010 r.

Wykres 11. Efektywność kosztowa podstawowych aktywnych form -2010 r.

Źródło. Efektywność podstawowych form promocji i aktywizacji zawodowej bezrobotnych finansowanych z Funduszu Pracy, Warszawa. Obliczenia własne

Biorąc pod uwagę koszt ponownego zatrudnienia zwiększony o koszty stypendiów szkoleniowych wypłaconych dla beneficjentów, najwyższą efektywność kosztową osiągnęły w 2010 roku programy aktywizacji zawodowej w powiatach:

- piskim - 8 339,66 zł,
- węgorzewskim - 10 111,59 zł,
- olsztyńskim - 10 718,01 zł,
- m. Olsztynie - 10 961,87 zł.

Najwyższy koszt wprowadzenia na rynek pracy bezrobotnego po zakończeniu przez niego uczestnictwa w aktywnych formach poniosły urzędy pracy w:

- Braniewie - 18 226,10 zł,
- Iławie - 16 953,23 zł,
- Nowym Mieście Lubawskim - 16 589,55 zł,
- Działdowie - 16 868,82 zł.

Tabela 8. Efektywność kosztowa w latach 2009–2010

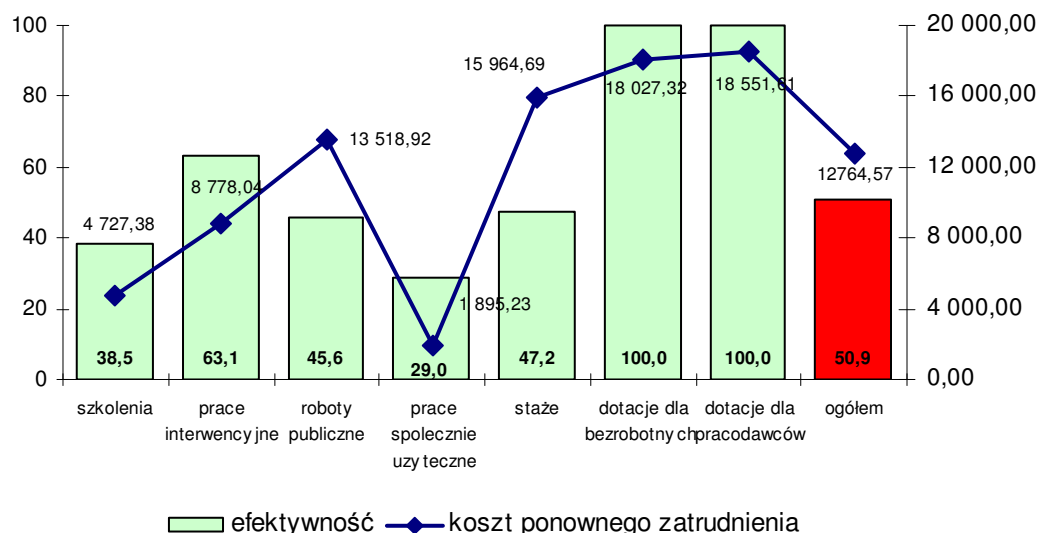
Powiat	Efektywność zatrudnieniowa	Efektywność kosztowa bez stypendiów szkoleniowych (w zł)	Efektywność kosztowa z uwzględnieniem stypendiów (w zł)
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	50,9%	12 822,78	13 191,21
Bartoszycki	47,6%	14 522,55	14 848,05
Braniewski	35,7%	17 767,44	18 226,10
Działdowski	49,0%	16 452,37	16 868,82
Elbląski z m.Elbląg	48,7%	13 399,27	13 659,61
Elcki	55,8%	12 299,78	12 826,46
Giżycki	56,0%	12 579,14	13 229,80
Gołdapski	51,2%	14 028,04	14 374,59
Iławski	57,0%	16 509,69	16 953,23
Kętrzyński	36,9%	11 368,03	11 721,18
Lidzbarski	62,1%	12 267,72	12 687,92
Mragowski	67,0%	11 550,70	12 081,29
Nidzicki	39,7%	14 486,18	14 943,81
Nowomiejski	58,0%	16 374,96	16 589,55
Olecki	55,4%	13 248,24	13 625,21
Olsztyński ziemski	50,5%	10 176,99	10 718,01
m. Olsztyn	58,2%	10 477,78	10 961,87
Ostródzki	42,2%	19 101,35	19 617,50
Piski	60,3%	8 174,74	8 339,66
Szczygieński	44,2%	13 878,23	15 042,01
Węgorzewski	61,7%	9 696,38	10 111,59

Źródło. Efektywność podstawowych form promocji i aktywizacji zawodowej bezrobotnych finansowanych z Funduszu Pracy, Warszawa. Obliczenia własne

Biorąc pod uwagę zarówno efektywność kosztową jak i zatrudnieniową można stwierdzić, że obok wymienionych wcześniej „dotacji” dla pracodawców na wyposażenie lub doposażenie miejsca pracy oraz dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej, bardzo skuteczną i wydajną formą aktywizacji zawodowej okazały się w województwie warmińsko - mazurskim prace interwencyjne. Wynika to z faktu, że efektywność badana na dwóch płaszczyznach (zatrudnienia i nakładów finansowych niezbędnych do zatrudnienia 1 osoby) ukształtowała się w minionych latach na wysokim poziomie (efektywność zatrudnieniowa - 63,1%, kosztowa – 8 778,04 zł).

Niską efektywnością charakteryzowały się natomiast staże i roboty publiczne. W obu przypadkach przy efektywności zatrudnieniowej kształtującej się poniżej 50%, formy te generowały wysokie koszty ponownego zatrudnienia – analogicznie 15 964,69 zł i 13 518,92 zł.

Wykres 12. Efektywność zatrudnieniowa oraz koszt ponownego zatrudnienia bezrobotnego w województwie warmińsko – mazurskim w 2010 roku

Źródło. Efektywność podstawowych form promocji i aktywizacji zawodowej bezrobotnych finansowanych z Funduszu Pracy, Warszawa 2009. Obliczenia własne

4.3 Wskaźniki dotyczące najważniejszych programów rynku pracy

4.3.1. Szkolenia

Z możliwości nabycia, zmiany lub podniesienia kwalifikacji w 2010 roku skorzystało w województwie warmińsko – mazurskim 8 640 osób, o 308 (3,4%) mniej niż w roku 2009.

Najwięcej osób w programie „szkolenia” uczestniczyło w:

- powiecie olsztyńskim – 902 osoby, tj. 10,4% ogółu uczestniczących w szkoleniach w województwie,
- mieście Olsztynie – 757 osób, tj. 8,8%,
- powiecie ełckim – 697 osób, tj. 8,1%,
- powiecie szczycieńskim – 604 osoby, tj. 7,0%.

Najmniej z tej formy aktywizacji zawodowej skorzystało bezrobotnych z terenu powiatu:

- nowomiejskiego – 120 osób, tj. 1,4%,
- nidzickiego – 144 osoby, tj. 1,7%,
- węgorzewskiego – 249 osób, tj. 2,9%,
- braniewskiego – 251 osób, tj. 2,9%.

Tabela 9. Dane dotyczące programu „szkolenie”, realizowanego w województwie warmińsko-mazurskim.

Lp.	Wyszczególnienie	2009	2010	Dynamika
1	Wydatki na szkolenia w tys. zł	20 700,8	15 713,8	- 4 987,0
2	Wydatki na szkolenia w tys. zł (ze stypendiami)	x	26 019,7	x
3	Liczba uczestników	8 948	8 640	- 308
4	Liczba osób, które ukończyły program	8 633	8 633	0
5	Liczba osób, które uzyskały pracę	3 546	3 324	-222
6	Efektywność zatrudnieniowa w % (5:4)	41,1	38,5	-2,6
7	Koszt uczestnictwa w programie 1 osoby w zł (1:3)	2 313,46	1 818,73	705,47
8	Koszt uczestnictwa w programie 1 osoby w zł (2:3) (ze stypendiami)	x	2 672,5	x
9	Koszt ponownego zatrudnienia w zł (1:5)	5 837,79	4 727,38	- 1 110,41
10	Koszt ponownego zatrudnienia w zł (2:5) (ze stypendiami)	x	7 827,83	x

Źródło. Sprawozdawczość MPIPS-01. Obliczenia własne

Przeciętna efektywność zatrudnienia po szkoleniach 2010 w roku, wynosiła 38,5%. W porównaniu z rokiem 2009 nastąpił spadek wskaźnika ponownego zatrudnienia o 2,6 pkt procentowego.

Powyżej wskaźnika wojewódzkiego, uplasowało się 10 powiatów. Najwyższą efektywność zatrudnieniową po szkoleniach, wykazały powiaty:

- bartoszycki - 65,0%,
- olecki - 57,6%,
- nidzicki - 53,1%.

Najmniej osób znalazło zatrudnienie w powiatach: działdowskim (18,9%), ełckim (20,6%), nowomiejskim (21,7%), braniewskim (29,3%) i mrągowskim (31,5%).

W roku 2010 na program „szkolenia” wydano 15 713,8 tys. zł, o 4 987,0 tys. zł (24,1%) mniej niż w 2009 roku. Kwota wydatkowana na szkolenia, stanowiła 5,1% ogółu wydatków na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji bezrobotnych.

Koszt aktywizacji 1 uczestnika szkoleń wynosił przeciętnie w województwie 1 818,73 zł, (przed rokiem 2 313,46 zł). Uwzględniając w wydatkach poniesionych na realizację tej formy aktywizacji, koszty stypendiów wypłacanych beneficjentom, koszt uczestnictwa w programie wzrasta do 3 011,54 zł.

Przeciętny koszt ponownego zatrudnienia po szkoleniach kształtował się na poziomie 4 727,38 zł i był niższy o 1 110,0 zł niż przed rokiem. Efektywność kosztowa liczona ze stypendiami wynosiła w tym okresie 7 827,83 zł.

Najniższy koszt ponownego zatrudnienia miał miejsce w powiatach:

- gołdapskim - 2 282,35 zł (4 127,21 zł wraz ze stypendiami),
- bartoszyckim - 2 989,92 zł (4 573,26 zł),
- oleckim - 3 555,44 zł (5 166,84 zł).

Najwyższy koszt ponownego zatrudnienia po szkoleniach wystąpił w powiatach:

- nowomiejskim - 10 938,46 zł (16 311,54 zł wraz ze stypendiami),
- ełckim - 10 287,32 zł (15 376,06 zł),
- działdowskim - 8 268,75 zł (13 214,06 zł).

Odnosząc się do danych z terenu całego kraju, najwyższa efektywność zatrudnieniowa, jaką odnotowano po zakończonych szkoleniach, wynosiła 83,5% (powiat Myślenicki – województwo Małopolskie), przy koszcie ponownego zatrudnienia 636,62 zł (1 313,77 zł wraz ze stypendiami).

Najniższe wskaźniki efektywności osiągnięte w tym okresie ukształtowały się na poziomie: 2,2% - efektywność zatrudnieniowa oraz 51 375,00 zł (99 650,00 zł ze stypendiami) - koszt ponownego zatrudnienia (powiat wadowicki- województwo małopolskie).

4.3.2 Prace interwencyjne

W roku 2010 w pracach interwencyjnych uczestniczyły w skali regionu 4 652 osoby o 654 osób (16,4%) więcej niż w roku 2009.

Najwięcej beneficjentów programu *prace interwencyjne* odnotowano w powiatach:

- piskim - 679 osób, tj. 14,6% ogółu uczestniczących w programie w województwie,
- kętrzyńskim – 580 osób, tj. 12,5%,
- braniewskim – 403 osoby, tj. 8,7%,
- elbląskim z miastem Elbląg – 309 osób, 6,6%,
- szczycieńskim – 308 osób, tj. 6,6%.

Tabela 10. Dane dotyczące programu „prace interwencyjne”, realizowanego w Warmińsko-Mazurskim.

Lp.	Wyszczególnienie	2009	2010	Dynamika
1	Wydatki na prace interwencyjne w tys. zł	18 983,3	23 586,6	4 603,3
2	Liczba uczestników	3 998	4 652	654
3	Liczba osób, które ukończyły program	4 040	4 261	221
4	Liczba osób, które uzyskały pracę	2 448	2 687	239
5	Efektywność zatrudnieniowa w % (4:3)	60,6	63,1	2,5
6	Koszt uczestnictwa w programie 1 osoby w zł (1:2)	4 748,20	5 070,21	322,01
7	Koszt ponownego zatrudnienia w zł (1:4)	7 754,62	8 778,04	1 023,43

Źródło. Sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

Po zakończeniu prac interwencyjnych, zatrudnienie na dalszy okres uzyskało 63,1% uczestników programu. W przypadku tego działania, obserwujemy wzrost efektywności w porównaniu z 2009 rokiem o 2,5 pkt proc.

Wyższą niż przeciętnie w województwie (63,1%) efektywność zatrudnieniową po programie *prace interwencyjne* uzyskano w 13 powiatach, przy czym najwyższą w:

- mieście Olsztyn - 93,8%,
- powiecie ełckim - 86,2%,

- powiecie mrągowskim - 85,0%,
- powiecie lidzbarskim - 81,9%.

Niższą niż przeciętnie w województwie efektywność zatrudnieniową po pracach interwencyjnych odnotowano w powiatach:

- braniewskim - 42,2%,
- iławskim - 46,8%,
- kętrzyńskim - 51,4%,
- bartoszyckim - 55,5%.

Na aktywizację bezrobotnych w ramach tego działania wydano 23 586,6 tys. zł, (7,6% ogółu wydatków na aktywizację) o 4 603,3 tys. zł (24,2%) więcej niż w poprzednim roku.

Koszt aktywizacji 1 bezrobotnego w ramach prac interwencyjnych wynosił przeciętnie w województwie – 5 070,21 zł (w roku 2009 – 4 748,20 zł)

Przeciętny koszt ponownego zatrudnienia po pracach interwencyjnych w regionie w 2010 roku wyniósł 8 778,04 zł i był wyższy niż w 2009 roku o 1 023,43 zł. Poniżej średniej wojewódzkiej uplasowało się 12 powiatów. Wśród nich, najniższy koszt ponownego zatrudnienia odnotowano w powiecie:

- ełckim - 4 750,62 zł,
- elbląskim z m. Elbląg - 5 320,00 zł,
- mrągowskim - 5 356,80 zł,
- piskim - 5 815,22 zł.

Najwyższy koszt ponownego zatrudnienia po programie prace interwencyjne odnotowano w powiecie:

- szczycieńskim - 16 879,28 zł,
- braniewskim - 14 846,90 zł,
- bartoszyckim - 14 006,60 zł,
- iławskim - 13 836,00 zł.

Analiza danych ogólnopolskich wskazuje, że 100% efektywność zatrudnieniową po zakończeniu prac interwencyjnych osiągnęło 28 powiatów. Zaznaczyć przy tym należy, że tak wysoki wskaźnik efektywności osiągnano najczęściej w przypadku niewielkiej ilości bezrobotnych kierowanych na tę formę aktywizacji (w 20 powiatach liczba ta nie przekraczała 50 osób, a w kolejnych sześciu zamykała się w granicach 100 osób). Koszt ponownego zatrudnienia ukształtował się w tych powiatach w przedziale od 1 700,00 zł (powiat Wołkowski – województwo dolnośląskie) do 26 400,00 zł (miasto Żory – Śląskie).

Istnieją także powiaty, w których w trakcie lub po zakończeniu prac interwencyjnych żadna osoba nie podjęła zatrudnienia (powiat gnieźnieński – województwo wielkopolskie, okulski – Małopolskie, m. Mysłowice – Śląskie).

4.3.3 Roboty publiczne

Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w analizowanym okresie w robotach publicznych uczestniczyły 6 123 osoby, o 1 903 osób (45,1%), więcej niż w roku 2009.

Najwięcej bezrobotnych skorzystało z tej formy aktywizacji w powiatach:

- piskim – 1 404 osoby, tj. 22,9% ogółu uczestniczących w programie w województwie

- kętrzyńskim - 900 osób, tj. 14,7%,
- bartoszyckim - 641 osób, tj. 10,5%.

Tabela 11. Dane dotyczące programu „roboty publiczne”, realizowanego w województwie warmińsko-mazurskim.

Lp.	Wyszczególnienie	2009	2010	Dynamika
1	Wydatki na roboty publiczne w tys. zł	24 295,6	37 217,6	12 922,0
2	Liczba uczestników	4 220	6 123	1 903
3	Liczba osób, które ukończyły program	4 125	6 035	1 910
4	Liczba osób, które uzyskały pracę	1 485	2 753	1 268
5	Efektywność zatrudnieniowa w % (4:3)	36,0	45,6	9,6
6	Koszt uczestnictwa w programie 1 osoby w zł (1:2)	5 757,25	6 078,33	321,08
7	Koszt ponownego zatrudnienia w zł (1:4)	16 360,67	13 518,92	- 2 841,75

Źródło. Sprawozdawczość MPIPS-01. Obliczenia własne

W 2010 roku, zatrudnienie na dalszy okres po zakończeniu programu roboty publiczne otrzymały 2 753 osoby, z 6 035 osób, które program ukończyły. Oznacza to, że efektywność zatrudnienia, w tym przypadku wynosiła 45,6% i była o 9,6 pkt proc. wyższa niż w roku poprzednim. W dziesięciu powiatach wskaźnik efektywności przekroczył średnią wartość w województwie.

Najwyższą efektywność zatrudnieniową po robotach publicznych odnotowano w:

- mieście Olsztyn – 25 zatrudnionych, na 28 kończących program (89,3%),
- lidzbarskim – 291 zatrudnionych, na 387 kończących (75,2%),
- mrągowskim – 16 zatrudnionych, na 27 kończących (59,3%),
- działdowskim – 65 zatrudnionych, na 115 kończących (56,5%).

Najniższą efektywność zatrudnieniową odnotowano w powiatach: iławskim, gdzie zatrudnienie znalazły 2 osoby (na 21 kończących program), a wskaźnik ukształtował się na poziomie 9,5%; bartoszyckim – 179 zatrudnionych (na 651 osób, które zakończyły roboty publiczne) i 27,5% efektywności zatrudnienia oraz giżyckim (analogicznie 32 osoby, które podjęły pracę, spośród 115 kończących program i stopie ponownego zatrudnienia wynoszącej 27,8%).

Na częściową refundację kosztów związanych z organizacją robót publicznych wydano w 2010 roku 37 217,6 zł, o ponad 12 922,0 tys. zł (53,2%) więcej niż w 2009 roku. Wydatki na roboty publiczne stanowiły w roku ubiegłym 12,0% ogółu wydatków na aktywizację bezrobotnych.

Koszt uczestnictwa w programie 1 bezrobotnego wynosił 6 078,33 zł i był o 321,08 zł (1,7%) wyższy niż w 2009 roku.

Koszt ponownego zatrudnienia po robotach publicznych w 2010 roku był niższy niż w 2009 roku i wyniósł – 13 518,92 zł (spadek o 2,8 tys. zł, tj. o 18,9%).

Najwyższy koszt ponownego zatrudnienia programu *roboty publiczne* miał miejsce w powiatach: iławskim – 60,4 tys. zł, giżyckim – 29,1 tys. zł oraz bartoszyckim – 23,9 tys. zł. Najniższy w powiatach: lidzbarskim – 7,5 tys. zł, oleckim – 10,2 tys. zł i piskim – 10,7 tys. zł.

W Polsce siedem powiatów osiągnęło najwyższą 100% efektywność zatrudnieniową (1 powiat w województwie łódzkim, 2 w województwie pomorskim, 3 w Śląskim oraz 1 w Świętokrzyskim). Koszt ponownego zatrudnienia wahał się w tych powiatach od 6 079,41 zł w powiecie opatowskim (województwo świętokrzyskie) do 28 300,00 zł (m. Mysłowice w województwie śląskim).

W siedmiu powiatach (po jednym powiecie w województwach: dolnośląskim, lubuskim, wielkopolskim oraz 2 powiaty w Lubelskim oraz Mazowieckim) efektywność zatrudnieniowa wynosiła 0%.

4.3.4 Prace społecznie użyteczne

W województwie warmińsko-mazurskim w 2010 roku, w programie prace społecznie użyteczne uczestniczyło 6 766 osób, o 952 (16,4%) więcej niż przed rokiem.

Najwięcej beneficjentów programu odnotowano w powiatach:

- kętrzyńskim - 1 244 osoby, tj. 18,4% uczestników programu w województwie,
- piskim - 1 134 osoby, tj. 16,8%,
- olsztyńskim - 646 osób, tj. 9,5%,
- bartoszyckim - 557 osób, tj. 8,2%.

Tabela 12. Dane dotyczące programu „prace społecznie użyteczne”, realizowanego w województwie warmińsko-mazurskim.

Lp.	Wyszczególnienie	2009	2010	Dynamika
1	Wydatki na prace społecznie użyteczne w tys. zł	3 086,3	3 733,6	647,3
2	Liczba uczestników	5 814	6 766	952
3	Liczba osób, które ukończyły program	5 593	6 785	1 192
4	Liczba osób, które uzyskały pracę	1 377	1 970	593
5	Efektywność zatrudnieniowa w % (4:3)	24,6	29,0	4,4
6	Koszt uczestnictwa w programie 1 osoby w zł (1:2)	530,84	551,82	20,98
7	Koszt ponownego zatrudnienia w zł (1:4)	2 241,32	1 895,23	- 346,09

Źródło. Sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

Zatrudnienie po ukończeniu programu na dalszy okres, uzyskało 1 970 osób, tj. 29,0% uczestników programu. Jest to najmniej efektywny zatrudnieniowo program aktywizacji.

Wyższą niż przeciętnie w województwie efektywność zatrudnieniową po programie *prace społecznie użyteczne* uzyskano w 5 powiatach:

- węgorzewskim - 77,9%,
- piskim - 52,1%,

- mięcie Olsztyn - 49,0%,
- lidzbarskim - 28,3%,
- nowomiejskim - 28,1%.

Najniższą efektywność zatrudnieniową odnotowano w powiatach:

- nidzickim - 3,6%,
- działdowskim - 6,1%,
- mrągowskim - 6,6%,
- giżyckim - 9,0%.

Na aktywizację bezrobotnych w ramach tego instrumentu wydano w 2010 roku, 3 733,6 tys. zł, o 647,3 tys. zł więcej niż przed rokiem. Koszt aktywizacji bezrobotnego w ramach prac społecznie użytecznych wynosił przeciętnie w województwie 551,82 zł (o 3,9% więcej niż w 2009 roku), natomiast koszt ponownego zatrudnienia 1 895,23 zł (spadek o 15,4%).

Wydatki z Funduszu Pracy na prace społecznie użyteczne stanowiły 1,2% wszystkich wydatków na aktywne formy.

Stosunkowo niska skuteczność tej formy aktywizacji zawodowej znajduje swoje odzwierciedlenie także w ogólnopolskich danych statystycznych.

Zaledwie trzy powiaty w skali całego kraju osiągnęły w przypadku prac społecznie użytecznych ponad 90% efektywność zatrudnieniową: powiat żarski (Lubuskie) - 91,7% (przy koszcie ponownego zatrudnienia wynoszącym 44,41 zł), namysłowski (Opolskie) – 93,3% i koszcie zatrudnienia na poziomie 85,71 zł oraz sztumski (Pomorskie) – 97,3% (koszt zatrudnienia 39,72 zł).

W 28 powiatowych urzędach pracy zanotowano 0% efektywności zatrudnieniowej prac społecznie użytecznych.

4.3.5. Staż zawodowy u pracodawcy

W 2010 roku, staże zawodowe u pracodawcy odbyły 16 423 osoby, w tym: 10 205 osób do 25 roku życia oraz 4 821 długotrwale bezrobotnych. Ogółem urzędy pracy skierowały na staż o 1 362 osoby (9,0%) mniej niż rok wcześniej. Najwięcej bezrobotnych uczestniczyło w stażach zawodowych u pracodawców z terenu powiatu:

- elbląskiego z m. Elbląg – 2 972 osoby, tj. 18,1% uczestników programu w województwie,
- ostródzkiego - 1 594 osoby, tj. 9,7%,
- miasta Olsztyn - 1 263 osoby, tj. 7,7%,
- olsztyńskiego – 1 121 osób, tj. 6,8%.

Najmniej bezrobotnych skierowano na staż w Powiatowych Urzędach Pracy w :

- Nowym Mieście Lubawskim - 395 osób, tj. 2,4%,
- Olecku - 408 osób, tj. 2,5%,
- Bartoszycach - 429 osób, tj. 2,6%.

Tabela 13. Dane dotyczące programu „staż”, realizowanego w województwie warmińsko-mazurskim.

Lp.	Wyszczególnienie	2009	2010	Dynamika
1	Wydatki na staż w zł	83 946,0	117 995,0	34 049,0
2	Liczba uczestników	15 061	16 423	1 362
3	Liczba osób, które ukończyły program	11 963	15 668	3 705
4	Liczba osób, które uzyskały pracę	5 929	7 391	1 462
5	Efektywność zatrudnieniowa w % (4:3)	49,6	47,2	-2,4
6	Koszt uczestnictwa w programie w zł (1:2)	5 573,73	7 184,74	1 611,01
7	Koszt ponownego zatrudnienia w zł (1:4)	14 158,54	15 964,69	1 806,14

Źródło. Sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

Staże zawodowe u pracodawców ukończyło 15 668 bezrobotnych, z których 7 391 otrzymało zatrudnienie. Efektywność tego programu osiągnęła wskaźnik na poziomie 47,2%, o 2,4 pkt proc. niższy niż w poprzednim roku.

Najwyższą efektywność odnotowano w powiatach

- piskim – 86,5%,
- mrągowskim – 79,6%,
- lidzbarskim – 66,1%,
- ełckim – 63,0%.

Najmniejszy wskaźnik efektywności zatrudnieniowej zanotowano w powiecie:

- braniewskim – 24,3%,
- oleckim – 26,8%,
- ostródzkim – 29,7%,
- kętrzyńskim – 34,0%.

Na stypendia i składki na ubezpieczenie społeczne za okres stażu, wydatkowano w 2010 roku 117 995,0 zł. Kwota ta była o 34 049,0 zł (40,6%) większa od wydatkowanej na tę formę aktywizacji rok wcześniej. Udział wydatków na program staże był najwyższy w ogólnej kwocie wydatków na aktywizację bezrobotnych i wynosił 38,1%.

Koszt uczestnictwa 1 osoby wynosił 7 184,74 zł (w 2009 roku 5 573,73 zł, wzrost o 1 611,01 zł, tj. o 28,9%).

W analizowanym okresie, do poziomu 15 964,69 zł wzrósł w stosunku do 2009 roku, koszt ponownego zatrudnienia po stażach (wzrost o 1 806,14 zł, tj. o 12,8%).

Niższy niż przeciętnie w województwie koszt ponownego zatrudnienia odnotowano w ośmiu powiatach, najniższy w:

- powiecie ełckim – 9 331,55 zł,
- powiecie piskim – 9 566,22 zł,
- powiecie mrągowskim – 10 619,05 zł.

Najwyższy koszt ponownego zatrudnienia po programie staże wystąpił w powiecie:

- braniewskim – 29 968,18 zł,
- ostródzkim – 28 380,50 zł,
- kętrzyńskim – 27 532,12 zł.

W Polsce najwyższą efektywność zatrudnieniową odnotowano w przypadku staży realizowanych w powiecie kazimierskim (województwo świętokrzyskie). Na terenie tym, wszyscy 367 bezrobotnych kończących tę formę aktywizacji podjęło pracę. Koszt ponownego zatrudnienia jednej osoby wynosił 8 246,87 zł. Brakiem skuteczności (spośród 734 bezrobotnych kończących staże żadna osoba nie została ponownie zatrudniona) charakteryzują się staże z terenu powiatu nakielskiego (Kujawsko-Pomorskie).

4.3.6. Podjęcie działalności gospodarczej przez bezrobotnego

W roku 2010 dotacjami wsparto 3 415 osób bezrobotnych, o 430 osób (14,4%) więcej niż w 2009 roku. Najwięcej osób podjęło działalność gospodarczą w:

- powiecie iławskim – 342 osoby,
- powiecie ostródzkim – 329 osób,
- powiecie elbląskim – 283 osoby.

Najmniej bezrobotnych zdecydowało się na rozpoczęcie własnej działalności w powiatach:

- nidzickim - 56 osób,
- węgorzewskim – 88 osób,
- braniewskim – 93 osoby.

Na realizację tego programu wydatkowano ogółem 61 563,3 tys. zł, o 10 848,2 tys. zł więcej niż w 2009 roku. Przeciętna kwota wsparcia podjęcia działalności gospodarczej w 2010 roku wynosiła 18 027,32 zł. W porównaniu do poprzedniego roku kwota ta wzrosła o 1 037,34 zł (tj. 21,5%).

Przeciętny koszt wsparcia bezrobotnego przy rozpoczęciu przez niego działalności gospodarczej w dwunastu powiatach Warmińsko-Mazurskiego przekraczał średni koszt wojewódzki. Najwięcej środków finansowych na ten cel otrzymały osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bartoszych (19 256,16 zł) oraz Braniewie (19 124,73 zł).

Najmniejszy przeciętny koszt przy tej formie aktywizacji odnotowały urzędy pracy w Olsztynie (16 096,30 zł) i powiecie kętrzyńskim (16 775,14 zł).

Procentowy udział środków przeznaczonych na realizację tej formy aktywizacji, zajmował drugą pozycję pod względem wysokości wśród wydatków na aktywne formy w województwie i wynosił 19,9%.

Efektywność zatrudnienia dla programu „podjęcia działalności gospodarczej przez bezrobotnego” dla celów analizy, obliczono tak jak dla pozostałych programów, tzn. dla osób, które po otrzymaniu dotacji podjęły działalność w okresie do 3 miesięcy. W 2010 roku, efektywność tego instrumentu aktywizacji bezrobotnych wyniosła 100%.

Tabela 14. Dane dotyczące programu „dotacje dla bezrobotnych”, realizowanego w województwie warmińsko - mazurskim.

Lp.	Wyszczególnienie	2009	2010	Dynamika
1	Wydatki na dotacje w tys. zł	50 715,1	61 563,3	10 848,2
2	Liczba uczestników	2 985	3 415	430
3	Liczba osób, które podjęły działalność	2 985	3 415	430
4	Efektywność zatrudnieniowa w % (3:1)	100	100	100
5	Przeciętny koszt w zł (1: 4)	16 989,98	18 027,32	1 037,34

Źródło. Sprawozdawczość MPiPS-02. Obliczenia własne

4.3.7. Dotacje dla pracodawcy – refundacja podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanego na to miejsce bezrobotnego

W 2010 roku dotacje na doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy otrzymało 1 917 podmiotów gospodarczych, do których skierowano 2 616 osób, o 1 068 więcej niż w 2009 roku.

Ogółem na dotacje dla pracodawców wydatkowano 48 531,0 tys. zł

Najwięcej pracodawców otrzymało wsparcie finansowe na doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy w powiatach:

- elckim – 225 pracodawców (248 miejsc pracy),
- Olsztyńskim Grodzkim – 142 pracodawców (142 miejsca pracy),
- elbląskim – 134 pracodawców (202 miejsca pracy),

Najmniej pracodawców wsparciem w ramach tej formy objętych zostało w powiecie:

- kętrzyńskim – 45 pracodawców (61 miejsc pracy),
- olsztyńskim – 46 pracodawców (57 miejsc pracy),
- nowomiejskim – 47 pracodawców (65 miejsc pracy).

Tabela 15. Dane dotyczące programu „dotacje dla pracodawców”, realizowanego w województwie warmińsko - mazurskim.

Lp.	Wyszczególnienie	2009	2010	Dynamika
1	Wydatki na dotacje w tys. zł	29 646,0	48 531,0	18 885,0
2	Liczba uczestników	1 548	2 616	1 068
3	Liczba osób, które uzyskały pracę	1 548	2 616	1 068
4	Efektywność zatrudnieniowa (3:2)	100,0	100,0	-
5	Koszt ponownego zatrudnienia w t zł (1:3)	19 151,16	18 551,61	- 599,56
6	Liczba dotowanych podmiotów	1 319	1 917	598
7	Liczba dotowanych miejsc pracy	1 709	2 546	837

Źródło. Efektywność podstawowych form promocji i aktywizacji zawodowej bezrobotnych finansowanych z Funduszu Pracy, Warszawa 2009. Sprawozdanie MIPS-01

Refundacje kosztów dofinansowania doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy uzyskały 100% efektywność. Efektywność zatrudnienia dla programu „refundacje dla pracodawców” dla celów analizy, obliczono tak jak dla pozostałych programów tzn. dla osób, które po otrzymaniu przez pracodawcę dotacji uzyskały w okresie do 3 miesięcy zatrudnienie.

Koszt ponownego zatrudnienia obliczony po trzech miesiącach od zatrudnienia na dotowanym stanowisku pracy, przeciętnie w województwie wynosił 18 551,61 zł i wahał się w granicach od 13 867,53 zł w powiecie nowomiejskim do 25 219,32 zł w ostródzkim.

Podsumowanie

W 2010 roku na działania promujące poprawę zatrudnialności w województwie warmińsko – mazurskim wydatkowano z Funduszu Pracy kwotę 308 340,9 tys. zł, o 76 697,8 tys. zł, tj. o 33,3% wyższą niż w 2009 roku.

Największe nakłady finansowe w 2010 roku w Warmińsko-Mazurskim, poniesione zostały w związku z realizacją staży i wyniosły one 117,9 mln. zł (38,3% nakładów ogółem). W dalszej kolejności pod kątem poniesionych nakładów znalazły się dotacje dla bezrobotnych – ponad 61,5 mln zł (20,0%), środki przyznane pracodawcom na refundację doposażenia i wyposażenia nowych stanowisk pracy – 48,5 mln. zł (15,7%) oraz roboty publiczne – około 37,2 tys. zł (12,1%).

Najmniej urzędy pracy przeznaczyły na finansowanie programu prace społecznie użyteczne – 3,7 mln. tys. zł (1,2% ogółu wydatków).

W ramach wydatkowanej kwoty, zaktywizowano 48 635 bezrobotnych, o 6 061 (14,2%) więcej niż w 2009 roku.

W minionym roku, wzrosła liczba osób, które po zakończeniu udziału w programach uzyskały zatrudnienie. W 2010 roku zatrudnienie stałe otrzymało 24 156 bezrobotnych, w 2009 roku – 19 318 osób (wzrost o 4 838 osób, tj. 25%).

Przeciętna efektywność zatrudnienia dla siedmiu programów realizowanych w województwie warmińsko-mazurskim, osiągnęła wskaźnik 50,9% i była o 1,2 pkt proc. wyższa niż w 2009 roku. Pod względem efektywności aktywnych form, region Warmińsko – Mazurski zajmuje czwarte miejsce wśród województw osiągających najniższe wskaźniki (przed mazowieckim – 44,3%, opolskim – 47,0% i lubelskim – 48,7%).

Pomimo ogólnego wzrostu w województwie efektywności programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji bezrobotnych, w stosunku do roku 2009, spadła efektywność zatrudnieniowa szkoleń - o 2,6 pkt proc. oraz staży – o 2,4 pkt. proc.

Najwyższy wzrost efektywności zatrudnienia w porównaniu z ubiegłym rokiem odnotowano w przypadku takich programów jak:

- roboty publiczne – o 9,6 pkt proc.,
- prace społecznie użyteczne – o 4,4 pkt proc.,
- prace interwencyjne – o 2,5 pkt proc.

Wyższą niż 50% efektywność w 2010 roku, uzyskały następujące programy:

- dotacje dla pracodawców na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy, na którym zatrudniono bezrobotnego – 100%,
- dotacje dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej – 100%,
- prace interwencyjne – 63,1%.

Najniższą efektywność zatrudnienia obserwujemy po pracach społecznie użytecznych – 29,0%. Z pozostałych programów:

- staże uzyskały efektywność – 47,2%,
- szkolenia – 38,5%,
- roboty publiczne – 45,6%.

Wyższą niż przeciętnie w województwie (50,9%) efektywność zatrudnienia po siedmiu analizowanych programach, uzyskano w 11 powiatach, najwyższą w:

- powiecie mławowskim – 67,0%,
- lidzbarskim – 62,1%,
- węgorzewskim – 61,7%,
- piskim – 60,3%.

Niższy niż przeciętny w województwie wskaźnik efektywności odnotowano w dziewięciu powiatach, najniższy w:

- bartoszyckim – 35,7%,
- kętrzyńskim – 36,9%,
- nidzickim – 39,7%.

Koszt aktywizacji jednej osoby w roku 2010, (dla siedmiu analizowanych programów) wynosił 6 339,90 zł i był wyższy o 905,3 zł od poziomu z 2009 roku.

Wyższy niż w roku poprzednim był również koszt ponownego zatrudnienia. W roku 2010 wynosił dla analizowanych programów 12 764,57 zł. W porównaniu z rokiem 2009 (11 747,38 zł) był wyższy o 787,49 zł, tj. o 6,6%. Biorąc pod uwagę wielkość kosztu jednostkowego ponownego zatrudnienia, Warmińsko-Mazurskie plasuje się na piątym miejscu w grupie województw odnotowujących największą wartość tego wskaźnika.

Najniższy koszt ponownego zatrudnienia dotyczył programów:

- prace społecznie użyteczne – 1,9 tys. zł; przed rokiem 2,2 tys. zł,
- szkolenia – 4,7 tys. zł; przed rokiem 5,8 tys. zł,
- prace interwencyjne – 8,7 tys. zł; przed rokiem 7,7 tys. zł.

Najwyższych nakładów wymagały:

- dotacje udzielane pracodawcom na doposażenie i wyposażenie stanowisk pracy – 18,5 tys. zł (w 2009 r. - 19,1 tys. zł),
- dotacje dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej – 18,0 tys. zł (w 2009 r. - 16,9 tys. zł),
- staże – 13,5 tys. zł (w 2009 r. - 16,3 tys. zł).

Niższy niż przeciętnie w województwie koszt ponownego zatrudnienia (12,7 tys. zł) wykazało 9 powiatowych urzędów pracy, najniższy w:

- Powiatowym Urzędzie Pracy w Pisz – 8,1 tys. zł,
- Powiatowym Urzędzie Pracy w Węgorzewie – 9,6 tys. zł,

- Urzędzie Pracy Powiatu Olsztyńskiego – 10,1 tys. zł,
- Miejskim Urzędzie Pracy w Olsztynie – 10,4 tys. zł.

Najwyższym kosztem ponownego zatrudnienia 1 uczestnika charakteryzowały się powiaty:

- ostródzki – 19,1 tys. zł,
- braniewski – 17,7 tys. zł,
- iławski – 16,5 tys. zł.

Biorąc pod uwagę zarówno efektywność kosztową jak i zatrudnieniową można stwierdzić, że obok wymienionych wcześniej „dotacji” dla pracodawców na wyposażenie lub doposażenie miejsca pracy oraz dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej, bardzo skuteczną i wydajną formą aktywizacji zawodowej okazały się w województwie warmińsko - mazurskim prace interwencyjne (efektywność zatrudnieniowa - 63,1%, kosztowa – 8 778,04 zł).

Niską efektywnością charakteryzowały się natomiast staże i roboty publiczne. W obu przypadkach, przy efektywności zatrudnieniowej kształtującej się poniżej 50%, formy te generowały wysokie koszty ponownego zatrudnienia – analogicznie 15 964,69 zł i 13 518,92 zł.

Szczegółowe informacje na temat efektywności zatrudnieniowej i kosztowej znajdują się na stronie <http://www.mpips.gov.pl/analizy-i-raporty>, gdzie dostępne są opracowania: „Efektywność podstawowych form promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych finansowanych z Funduszu Pracy w 2009 roku” oraz „Efektywność podstawowych form promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych finansowanych z Funduszu Pracy w 2010 roku”.

Opracowanie:
Wydział Polityki Rynku Pracy
Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie
Olsztyn, 23.08.2011